

Předevčírem, tedy v neděli odpoledne, se v domě, který má jméno VELEHRAD, v londýnské čtvrti Notting Hill, sešlo něco přes 100 Čechů, Slováků a dalších, na oslavě českého národního svátku - výročí smrti českého patrona svatého Václava.

Tento rok za českými krajany z Prahy přiletěl generální vikář pražské arcidiecéze Mons. Michael Slavík, který ve čtyři hodiny odpoledne sloužil v domácí kapli Velehradu Svatováclavskou mši. Do kaple s kapacitou cca 40 osob se vtěsnalo osob 60 - a mnoho dalších stálo na schodišti. Otec Slavík tlumočil povděk, požehnání a pozdravy od České Biskupské Konference a od arcibiskupa Duky osobně. Na konec mše přítomní s gusem zazpívali mnoho slok Svatováclavského chorálu.

Mnozí návštěvníci se bohoslužby nezúčastnili. Rodiče malých dětí se věnovali dětem, jiní obrátili svou pozornost ke grilovaným klobásám a pivu, které se prodávaly na zahrádce, další zase ve společenské místnosti pili kávu a ochutnávali koláčky. Zábava nikde nevázla a to ani když se křesťanský kontingent vyhrnul z kaple a přidal k ostatním.

Mezi popíjením a požíváním jsem promluvil s několika z přítomných zaměstnanců českého velvyslanectví, pozdravil řadu dávných přátel a známých a navázal několik známostí zbrusu nových, včetně dvou děvčat, které jsou v Anglii teprve týden a o českém domě v Notting Hill jim kdosi řekl předevčírem.

Jako vždy při londýnských českých setkáních, bylo možno naprostou většinu přítomných zařadit do jedné nebo více již známých skupin, jako například:

- exulanti z osmačtyřicátého
- exulanti z osmašedesátého
- operky
- Slováci
- České dívky provdané za cizince
- lidé na studiích v Anglii
- lidé na výdělečné zkušené
- postlistopadoví imigranti
- londýnští sokolové
- bývalí žáci někdejší české (exilové) doplňovací školy
- lidé z českého velvyslanectví

a mnoho dalších.

Původně, když jsem nabídl, že na konferenci v pražském senátu pohovořím o českých komunitách v Londýně, jsem si říkal, že tyto a další skupiny lze považovat za KOMUNITY. To odpoledne na Velehradě jsem o tom začal trochu pochybovat, zejména pro zřejmý nedostatek homogenity jednotlivých “skupin” i pro obrovské – a evidentní - rozdíly kvalitativní i kvantitativní, ve vztátech mezi jednotlivci a “komunitami” do kterých jsem si je zařadil.

Nakonec jsem si řekl, že - ve velmi širokém smyslu toho slova – to asi komunity budou. Nic lepšího mě stejně nenapadlo.

Londýnský Velehrad se – jistě zejména díky svým zakladatelům - vyznačoval specifickým charakterem, který spočíval zejména v přístupu k lidem - přístupem, který bych označil jako velice “anglický”..

U každého příchozího se předpokládalo, že přichází s dobrými úmysly. Každý Čechoslovák byl vítán, ať byl katolík, žid či ateista. Jakékoliv dary, příspěvky, pomoc byly vždy absolutně na dobrovolné bázi. Tak to alespoň fungovalo za dob, kdy ve vlasti vládli komunisté. Komunita byla v těch dobách více homogení a od původní vlasti po mnoha stránkách odříznutá.

Bylo a je pro Čechy a Slováky v cizině charakteristické že komunikace a výměna s hostitelskou zemí je oboustranná a intenzivní. Tedy žádný MULTI-KULTI apartheid, jak se vyvinul v minulých dvou desetiletích u některých jiných etnických skupin. Veliká většina Čechoslováků – exulantů - v Britanii přijala britské občanství a našla své místo v britské společnosti.

Dnes ovšem mnozí někdejší exulanti navštěvují republiku, mnozí zde pracují, mnozí se často přesouvají mezi Čechami/Moravou a Velkou Británií.

To platí i pro ty nově příchozí, většinou mladé lidi. Z nich někteří jsou v Anglii na zkušenou či na studia. Znáám i řadu těch, kdo se rozhodli zůstat natrvalo – což usnadnil vstup ČR do EU.

Různorodost českých společností a organizací v Londýně je značná.

Smetana kdysi řekl “V hudbě život Čechů”. A vskutku, jednou ze stálic na londýnském nebi je odedávna **Dvořákova společnost** s hodnotnými koncerty, zájezdy do míst spojených s českou hudbou a jejími klasiky atd.. Třeba ovšem říci, že v této i v dalších mají významný podíl rození Britové.

Je fascinující, že máme v Anglii rovněž **SPOLEČNOST EMY DESTINOVÉ**. Nevím, že by ve vlasti božské Emy existoval ekvivalent.

T.zv. **ČESKÁ KOLONIE** provozuje po desetiletí oblíbenou českou RESTAURACI/KLUB ve West Hampsteadu.

Nelze se nezmínit o **SVU (Společnost pro vědu a umění)** s jejími pravidelnými přednáškami na londýnském VELEHRADĚ.

Velehrad měl v dobách exilu prim v organizování společenských setkání, duchovního života, přednášek, české doplňovací školy a dalších krajanských aktivit. V dnešní době hraje - vedle Velehradu - podobnou roli i původně studenská organizace **BRITISH CZECH AND SLOVAK ASSOCIATION**, která nabízí příležitosti pro setkávání rodilých Britů, Čechů, Slováků a dalších..

České **Škole bez hranic** patřil již jeden z předchozích referátů na této konferenci. Její fungování v severním Londýně se jeví jako dobrý začátek na poli, které otvírá široké možnosti. Zájem přichází nejen od 100%ně českých rodin, ale i od těch, kde jeden z rodičů je Čech.

Jak si lze představit budoucnost Čechů v Londýně a v Anglii?

Samozřejmě staří odcházejí a mladí nastupují.

Našich letců a vojáků z 2. světové války již zbývá pramálo.

“Osmačtyřicátníci” se nám ztrácejí před očima a i mnohé “osmašedesátníky” jsme již ztratili – bohužel nejenom ty, kteří odešli “do výslužby” do vlasti.

Domnívám se, že česká kultura, zejména česká hudba, zůstane největší českou devizou v Anglii. Vynikající čeští mladí hudebníci stále přicházejí, aby těžili z vrcholné úrovně, na které se nachází interpretační umění v Anglii a jeho výuka,

Snad v menším měřítku to platí i pro lékaře, architekty, historiky a další a další mladé specialisty.

Někteří z nich v Anglii zůstanou rok, dva nebo trvale.

Zkušenost potvrzuje, že naprostá většina těchto lidí bude mít zájem udržet kontakt s mateřskou zemí a její kulturou a usilovat, aby si jejich děti udržely český jazyk. To nezbytně povede k tomu, že v Anglii budou i nadále české struktury, které se již dnes mění a budou i nadále vyvíjet a držet krok s vývojem a se změnami ve společnosti.